

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу
Протокол № 1 від 23.08.2019 р.

Розробник:

Пархоменко Наталія Олександрівна, к.е.н., доц. кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни: Управління персоналом міжнародної компанії є необхідним компонентом управлінського, економічного і ряду інших напрямків в управлінні міжнародним бізнесом. Даний курс розкриває основні принципи та методи управління персоналом міжнародної компанії, щоб сприяти формуванню у студентів розуміння важливості правильної, науково обґрунтованої роботи з людьми по підвищенню ефективності використання трудових ресурсів в міжнародному середовищі. Отже, використання новітніх форм та методів управління персоналом позитивно впливає на ефективність діяльності міжнародної компанії.

Навчальна дисципліна «Управління персоналом міжнародної компанії» – дисципліна циклу професійної та практичної підготовки, яка є підґрунтям для формування системи теоретичних знань і підготовки професійних навичок майбутніх фахівців у сфері міжнародних економічних відносин.

Мета навчальної дисципліни: Мета вивчення дисципліни полягає у отриманні студентами системних знань в галузі управління і організації роботи з персоналом міжнародної компанії на основі розробки філософії компанії і специфічної структури персоналу та наукової організації праці, формування колективу та на основі теорії лідерства з урахуванням психологічних аспектів особистості

Курс	3	
Семестр	6	
Кількість кредитів ECTS	120	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	30
	практичні	16
	лабораторні	14
Самостійна робота	60	
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Менеджмент	Міжнародні контракти
Мікро та макроекономіка	Аналіз ЗЕД
Стратегічний менеджмент	Міжнародні фінанси
Світова економіка та МЕН	Підприємництво у ЗЕД
Маркетинг	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Ключові інструментальні компетенції:	<ul style="list-style-type: none"> – Здатність до аналітичної діяльності у сфері управління персоналом міжнародної компанії; – Засвоєння основ базових знань щодо сутності управління персоналом міжнародної компанії; – Знання другої мови при опрацюванні іншомовних джерел; – Елементарні комп'ютерні навички; – Навички управління інформацією щодо управління персоналом міжнародної компанії; – Розв'язання проблем з управління персоналом міжнародної компанії.

Ключові міжособистісні компетенції:	<ul style="list-style-type: none"> – Здатність до критики та самокритики; – Навички та уміння формування міжособових стосунків у колективі; – Формування професійної та громадянської етики.
Ключові системні компетенції:	<ul style="list-style-type: none"> – Дослідницькі навички і уміння щодо оволодіння методиками проведення аналізу персоналу міжнародної компанії; – Здатність до аналізу ефективності діяльності управління персоналом міжнародної компанії; – Здатність працювати самостійно при вивченні тем з управління персоналом; – Лідерські якості; – Планування політики найму персоналу міжнародної компанії з урахуванням проблем експатріації
Глобальні компетенції:	<ul style="list-style-type: none"> - Знання особливостей та тенденцій сучасного розвитку управління персоналом; - Вміння проводити дослідження міжнародного характеру щодо управління персоналом; - Критично мислити і генерувати креативні ідеї та вирішувати важливі проблеми на інноваційній основі; - Бути обізнаним до культурного різноманіття народів.
Спеціальні (фахові) компетенції:	<ul style="list-style-type: none"> - Вміти розраховувати оптимальну кількість працівників міжнародної компанії; - Використовувати сучасні методи добору, відбору кадрів міжнародної компанії; - Володіти інструментарієм стимулювання працівників, що передбачає необхідність врахування внутрішнього потенціалу працівника міжнародної компанії; - Професійно використовувати методи стимулювання персоналу міжнародної компанії; - Здійснювати аналіз майбутніх потреб, що обумовлюють необхідність та основні напрями розвитку персоналу міжнародної компанії; - Інформаційно та документально забезпечувати управління персоналом міжнародної компанії; - Застосовувати методи оцінки персоналу міжнародної компанії; - Розраховувати показники ефективності роботи персоналу міжнародної компанії; - Адаптувати методи управління персоналом до умов функціонування міжнародних компаній; - Здійснення навчання, підвищення кваліфікації та перекваліфікація працівників на етапі розвитку персоналу міжнародної компанії; - Управління діловою кар'єрою та службово-посадовим рухом працівників міжнародної компанії з метою їх розвитку; - Оцінювання ефективності та результативності управління персоналом міжнародної компанії; - Вміти формувати згуртований трудовий колектив міжнародної компанії та управляти ним.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сучасна система управління персоналом міжнародної компанії

Тема 1. Сутність поняття «персонал».

Персонал як суб'єкт і об'єкт управління. Класифікація персоналу міжнародної компанії. Структура персоналу міжнародної компанії. Показники персоналу міжнародної компанії. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників міжнародної компанії.

Тема 2. Управління персоналом міжнародної компанії.

Управління персоналом як наука. Еволюція концепцій і теорій управління персоналом. Управління персоналом міжнародної компанії як специфічна функція менеджменту. Зарубіжний досвід управління персоналом міжнародної компанії.

Тема 3. Міжнародні трудові відносини. Трудове законодавство про персонал.

Стратегія організованої робочої сили міжнародної компанії. Підходи до міжнародних трудових відносин. Міжнародна організація праці. Трудовий договір. Порядок прийняття на роботу. Випробування при прийнятті на роботу. Робота за сумісництвом. Підготовка документів про персонал. Робочий час. Час відпочинку. Відпустка працівників. Матеріальна відповідальність працівників. Трудова дисципліна.

Тема 4. Кадрова політика міжнародної компанії. Стратегія управління персоналом міжнародної компанії.

Сучасна кадрова політика міжнародної компанії. Загальні організаційні засади управління персоналом міжнародної компанії. Служби персоналу й основні напрями їх діяльності. Функції служб персоналу міжнародної компанії. Галузеві особливості організації управління персоналом міжнародної компанії. Стратегія управління персоналом міжнародної компанії.

Тема 5. Кадрове планування в міжнародній компанії.

Сутність кадрового планування в міжнародній компанії. Стратегічна роль міжнародного управління персоналом. Оперативне планування чисельності персоналу міжнародної компанії. Планування компетенції по робочим місцям. Методи планування забезпечення кадрових потреб міжнародної компанії. Планування використання персоналу міжнародної компанії. Особливості зарубіжного досвіду планування потреб у персоналі міжнародної компанії.

Тема 6. Політика найму персоналу міжнародної компанії.

Види політики найму персоналу міжнародної компанії. Проблеми експатріації. Добір кадрів міжнародної компанії. Професіограма: модель співробітника і модель посади. Методи відбору працівників міжнародної компанії. Професійна орієнтація і трудова адаптація працівників міжнародної компанії. Ефективність процесу добору і відбору працівників міжнародної компанії.

Тема 7. Управління розвитком персоналу міжнародної компанії.

Формування навичок управління персоналом міжнародної компанією. Сутність професійного розвитку персоналу міжнародної компанії. Планування і управління службовими кар'єрами працівників міжнародної компанії.

Змістовий модуль 2. Функціональне забезпечення управління персоналом міжнародної компанії

Тема 8. Управління розвитком та рухом персоналу міжнародної компанії.

Навчання персоналу та менеджерів-експатріатнів. Формування і підготовка резерву кадрів міжнародної компанії. Управління мобільністю кадрів і структурізація праці міжнародної компанії.

Тема 9. Оцінювання персоналу міжнародної компанії.

Системний підхід до оцінювання персоналу. Проблеми оцінки персоналу міжнародної компанії. Засади застосування систем оцінювання працівників міжнародної компанії. Критерії, що використовуються у системах оцінювання працівників міжнародної компанії. Помилки оцінювання персоналу міжнародної компанії і способи їх мінімізації. Методи і техніки оцінювання персоналу міжнародної компанії. Атестація персоналу міжнародної компанії в Україні.

Тема 10. Організування праці персоналу міжнародної компанії.

Аналіз праці і робочих місць працівників міжнародної компанії. Організування робочих місць працівників міжнародної компанії. Визначення і регламентування службових прав, повноважень та обов'язків працівників міжнародної компанії.

Тема 11. Оплата праці в міжнародній компанії.

Національні відмінності в оплаті праці. Вплив законодавчого регулювання на оплату праці в міжнародній компанії. Оплата праці експатріатнів.

Тема 12. Управління винагородженням персоналу міжнародної компанії.

Сутність і функції винагородження персоналу міжнародної компанії. Стратегія винагородження персоналу міжнародної компанії. Форми винагородження персоналу міжнародної компанії. Засади побудови системи винагороджень міжнародної компанії. Проектування систем винагородження персоналу міжнародної компанії. Особливості винагородження менеджерів-експатріатнів.

Тема 13. Контроль персоналу міжнародної компанії. Управління процесом вивільнення персоналу міжнародної компанії.

Організація контролю персоналу міжнародної компанії. Причини, фактори і форми вивільнення персоналу міжнародної компанії. Звільнення працівників з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Звільнення з ініціативи працівників. Аутплейсмент.

Тема 14. Формування колективу міжнародної компанії. Психологічна підтримка персоналу міжнародної компанії.

Етапи розвитку колективу міжнародної компанії. Культура організації в управлінні персоналом міжнародної компанії. Психологічна підтримка в системі управління персоналом міжнародної компанії. Стратегічні підходи до організації психологічної підтримки міжнародної компанії. Управління психологічним кліматом в трудовому колективі міжнародної компанії.

Тема 15. Ефективність управління персоналом міжнародної компанії.

Сутність ефективності управління, критерії і методи її оцінювання персоналу міжнародної компанії. Оцінювання ефективності діяльності служби персоналу міжнародної компанії.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні та лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума - 60);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму та контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час лекційних занять проводиться за критеріями: розуміння та засвоєння теорії з управління персоналом; вміння використовувати матеріал навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою з дисципліни літературою. Оцінювання знань студента під час практичних занять проводиться за критеріями: вміння вирішувати виробничі ситуації з управління персоналом, розв'язання задач та проведення розрахунків щодо планування кадрів міжнародної компанії та оплати праці; логіка, структура та стиль викладу матеріалу при виконанні завдань щодо підбору та визначення ефективності управління персоналом; вміння обґрунтовувати свою позицію щодо управління процесом вивільнення персоналу міжнародної компанії. Оцінювання знань студента під час лабораторних занять проводиться за критеріями: вміння здійснювати узагальнення інформації щодо вибору кадрової політики міжнародної компанії; здатність робити висновки з вибору інструментів психологічної підтримки персоналу; арифметична правильність виконання розрахункового завдання щодо організування праці персоналу міжнародної компанії; здатність проводити критичну та незалежну оцінку проблемних питань з винагородження персоналу. Оцінювання знань студента під час виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями: вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння щодо міжнародної практики з управління персоналом міжнародних компаній, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи. Критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: вміння систематизувати знання та робити обґрунтовані висновки щодо управління персоналом міжнародної компанії.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих студентом за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Теми змістового модуля		Лекційні заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Захист завдання до самостійної роботи	Письмова контрольна робота	Колоквіум	Усього
Змістовий модуль 1. Сучасна система управління персоналом міжнародної компанії	Тема 1. Сутність поняття «персонал».	1 тиждень	1	2				3
	Тема 2. Управління персоналом міжнародної компанії.	2 тиждень	1		2			3
	Тема 3. Міжнародні трудові відносини. Трудове законодавство про персонал.	3 тиждень	1	2				3
	Тема 4. Кадрова політика міжнародної компанії. Стратегія управління персоналом міжнародної компанії.	4 тиждень	1		2			3
	Тема 5. Кадрове планування в міжнародної компанії.	5 тиждень	1	2				3
	Тема 6. Політика найму персоналу міжнародної компанії.	6 тиждень	1		2	10		13
	Тема 7. Управління розвитком персоналу міжнародної компанії.	7 тиждень	1	2			10	13
Змістовий модуль 2. Функціональне забезпечення управління персоналом міжнародної компанії	Тема 8. Управління розвитком та рухом персоналу міжнародної компанії.	8 тиждень	1		2			3
	Тема 9. Оцінювання персоналу міжнародної компанії.	9 тиждень	1	2				3
	Тема 10. Організування праці персоналу міжнародної компанії.	10 тиждень	1		2			3
	Тема 11. Оплата праці в міжнародній компанії.	11 тиждень	1	2				3
	Тема 12. Управління винагородженням персоналу міжнародної компанії.	12 тиждень	1		2		10	13
	Тема 13. Контроль персоналу міжнародної компанії. Управління процесом вивільнення персоналу міжнародної компанії.	13 тиждень	1	2		10		13
	Тема 14. Формування колективу міжнародної компанії. Психологічна підтримка персоналу міжнародної компанії.	14 тиждень	1		2		15	28
	Тема 15. Ефективність управління персоналом міжнародної компанії.	15 тиждень	1	2				3
Усього			15	16	14	20	25	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Гавкалова Н. Л. Менеджмент персонала в таблицях и схемах: учеб. пособ. / Н. Л. Гавкалова, Н. С. Маркова. - Харьков: «Инжэк», 2012. - 360 с.
2. Глобальна економіка: Навчальний посібник / За заг. ред. Б. М. Одягайла. - Львів: Магнолія 2006, 2009. - 208 с.
3. Даниэлс Дж. Д., Радеба Л. Х. Международный бизнес: внешняя среда и деловые операции: Пер. с англ. — Москва, 1994. - 790 с.
4. Жуковська В. М. Управління персоналом. Практикум : навч. посіб. / В. М. Жуковська, І. П. Миколайчук. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. - 293 с.
5. Крушельницька О. В. Управління персоналом [Текст] : навч. посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Київ: Кондор, 2005. – 308 с.

Додаткова

6. Гіл Ч. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку. – Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001 – 856 с.
7. Виноградський М. Д. Управління персоналом: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 504 с.
8. Липов В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль 1. Світова система господарювання: Навчально-практичний посібник/ В. В. Липов. - Київ: Видавничий дім "Професіонал", 2008. - 368 с
9. Липов В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії: Навчально-практичний посібник/ В. В. Липов. - Київ: Видавничий дім "Професіонал", 2008. - 368 с.
10. Лук'янченко Н. Д. Управління трудовим колективом в умовах трансформації економіки. – Донецьк, 2006. – 236 с.
11. Макогон Ю. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 424 с.
12. Міжнародна економіка: підручник/ За ред. Задой А. О., Тарасевича В. М. - Київ: Центр учбової літератури, 2012. - 416 с.
13. Михайлова Л.І. Управління персоналом: навчальний посібник / МОН.– Київ: Центр учбової літератури, 2007.– 248с.

14. Савельєва В. С. Управління персоналом : навч. посіб. / В. С. Савельєва, О. Л. Єськов - Київ : ВД «Професіонал», 2005. - 336 с.
15. Хміль Ф. І. Управління персоналом : підручник / Ф. І. Хміль. - Київ: Академвидав, 2006. - 606 с.
16. Управління персоналом фірми [Текст] : навч. посібник для екон. спец. / [авт. : В. І. Крамаренко, Б. І. Холод, М. М. Нагорська та ін. ; за ред. В. І. Крамаренко, Б. І. Холода]. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 272 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

17. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна “Управління персоналом міжнародної компанії” - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/index.php?categoryid=177>
18. International labour organization. - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>